

Kultur- och utbildningsförvaltningen

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Skolans namn: Bäckaskolan F-6 med fritidshem

Rektor: Catharina Friborg

Upprättad datum: mars 2022

Utvärderas datum: mars 2023

Register

1. Inledning	s. 3
1:1 Definitioner	s. 4
2. Kultur- och utbildningsutskottets vision	s. 5
3. Delaktighet och förankring	s. 5
4. Utvärdering av föregående års arbete	s. 6
5. Kartläggning och analys av orsakerna	s. 7
5:1 Diskriminering	s. 7
5:2 Kränkningar	s. 8
6. Mål, åtgärder och aktiviteter	s. 8
6:1 Främjande aktiviteter på enheten under kommande år	s. 9
6:2 Förebyggande åtgärder på enheten under kommande år	s. 10
7. Att upptäcka, utreda och dokumentera diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	s. 11
 Bilaga 1. Diskrimineringsgrunder	 s. 13

1 Inledning

Alla barn/elever har rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering. Därför finns det bestämmelser om att förskolan och skolan måste arbeta främjande och förebyggande för att motverka diskriminering och undanröja hinder för allas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

I 3 kap. Diskrimineringslagen (2016:828) framgår det att utbildningsanordnaren varje år ska dokumentera arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier.

Dokumentet ska beskriva hur verksamheten arbetar för att upptäcka risker, samt innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förhindra sexuella trakasserier, främja barn och elevers lika rättigheter, möjligheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder, könsöverskridande identitet och uttryck eller sexuell läggning, samt de åtgärder som krävs för att förebygga och förhindra trakasserier.

Enheten skall dokumentera alla delar (kartläggning, främjande och förebyggande åtgärder, uppföljning och utvärdering, samverkansskyldigheten) av det löpande arbetet under året.

Det är inte bara undervisningen som omfattas av arbetet utan hela verksamheten. Det handlar om till exempel pedagogiskt material, prov och betygssättning till studiemiljö, raster och utflykter. Skolresor, friluftsdagar och avslutningar omfattas också.

Enligt 6 kap. 8 § Skollagen (2010:800) ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Bestämmelser för förskolan och skolan – fyra steg och sju diskrimineringsgrunder

www.do.se

1.1 Definitioner

Skolans arbete kring kränkande behandling styrs av Skollagen (2010: 800) kap 6 §3 och av Diskrimineringslagen (2008:567).

Kränkande behandling är det begrepp som används i 6 kapitlet §3 skollagen. Med kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Diskriminering är enligt diskrimineringslagen att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet och uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Definition av de sju diskrimineringsgrunderna, se bilaga 1.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (se ovan).

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker ett barns eller en elevs värdighet. Gemensamt för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet.

2 Kultur- och utbildningsutskottets vision

Vi bygger grunder för livet.

3 Delaktighet och förankring

Samverkan med barn/elever har skett på följande sätt:

Elevrådet utvärderar och reviderar planen. Planen lyfts i alla årskurser och fritidshem i samband med upprättande av trivselregler ht-22.

Samverkan med medarbetare har skett på följande sätt:

Planen tas fram i samverkan med all pedagogisk personal under kvalitetsarbete del C vt 2022. All personal har ansvar att vara väl förtrogen med planen. Rektor ansvarar för att anställda som börjar på fritidshemmet/skolan under terminens gång får ta del av planen.

Samverkan med vårdnadshavare sker på följande sätt:

Föräldraföreningen tar del av och påverkar planen i samband med sammanträde. Föräldrar informeras om planen via Fronter.

Förankring av planen

Inför varje revision ska planen processas på alla nivåer (elever, personal och vårdnadshavare). I vår verksamhet sker detta genom:

- Klasslärare tar upp och diskuterar planens innehåll med sin klass under året.
- Vårdnadshavare uppmanas vid uppstarten av ny termin att ta del av planen. Den finns på skolans hemsida och skickas hem i pappersform för den som önskar. Vid klassernas årliga föräldramöten delges planen och tillfällen till diskussion ges.
- Planen aktualiseras vid terminsstart med personalen på skolan. Elevrådet har en punkt på dagordningen för att hålla planen aktuell och levande.

Utvärdering

- Planen utvärderas i det systematiska kvalitetsarbetet samt utifrån föregående årsplan.
- Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan är huvudman, personal, elever, vårdnadshavare och EHT-team.

4 Utvärdering av föregående års arbete

Planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling ska innehålla en redovisning av hur åtgärderna i föregående plan har genomförts. Har åtgärderna haft avsedd effekt utifrån de mål som sattes upp i föregående plan? Utvärderingen ska sedan vara utgångspunkten för den nya planen.

Utvärdering av föregående plan (Hur?)

Utvärdering sker i arbetet med skolans systematiska kvalitetsarbete genom att planen går igenom tillsammans med personal från samtliga verksamheter. Kartläggning genomförs med hjälp av trivselenkäter och observationer samt KB-process.

Samverkan i utvärderingen av föregående plan (Vilka?)

Elever, vårdnadshavare och arbetslag.

Resultat av utvärderingen av föregående plan

De flesta eleverna trivs mycket eller ganska bra på skolan. Det finns några elever som uttrycker att vissa platser kan vara otrygga. Platser som nämns är omklädningsrum, duschar, rink och fotbollsplan samt korridorer.

Åk 1–6

Elever ska känna sig trygga när de är i rinkar och på fotbollsplanen.

Det har gett resultat att dela upp tiderna och vi fortsätter med detta för låg- och mellanstadiet när det gäller både rink och fotbollsplan. Under föregående år har vi arbetat för att skapa en trivsamt miljö i korridorer och matsal. Det finns fortfarande elever som upplever att ljudnivån är hög och matsituationen är stressig. Omklädningsrummen är i stort behov av renovering vilket kommer att ske under läsåret och medföra en trevligare miljö för eleverna vid duschning och ombyte.

5 Kartläggning och analys av orsakerna

5:1 Diskriminering

Kartläggning

(Undersöka risker utifrån samtliga former av diskriminering, beskriv hur. Vilka händelser kan uppkomma)

Kön	Vi använder ofta glasspinnar med elevernas namn för att fördela talutrymmet rättvist. Vi försöker vara medvetna om hur mycket plats tjejer och killar tar i samtalet. I undervisningen lyfts det bland annat i samhällskunskapen.
Könsöverskridande identitet eller uttryck	I undervisningen lyfts det bland annat genom bokprojektet "Brorsan är kung". Den boken finns tillgänglig i biblioteket.
Etnisk tillhörighet	I undervisningen lyfts det här i samtliga årskurser eftersom vi har en stor andel elever med annat modersmål. Det lyfts på olika sätt i undervisningen. Samtal om alla likas värde och rättigheter lyfts regelbundet, planerat och oplanerat i samband med lektion och rastsituation.
Religion eller annan trosuppfattning	I undervisningen lyfts det i ämnet religion bland annat. I vissa årskurser besöker man bland annat svenska kyrkan och templet för att öka förståelsen.
Funktionsnedsättning	Vi rockar sockorna i mars på temat "Olika är bra" bland annat. Skolan ska vara fysiskt anpassad efter de behov som en funktionsnedsättning behöver. <i>Det finns för få möjligheter att låta elever (som har en funktionsnedsättning som kräver det) att arbeta på egen hand utan att bli störd. För få grupprum.</i> Vi har böcker på temat "Sockdrottningen i landet annorlunda". Vi har också utökat vårt bibliotek med fler titlar som anknyter till ämnet, exempelvis: "Evans upptäcker asperger".
Sexuell läggning	I undervisningen lyfts det i No-ämnet i åk 6.
Ålder	Det lyfts bland annat i samhällskunskapen.

5.2 Kränkningar och platser där elever kan känna oro

Kartläggningen (nuläge)

Samtliga årskurser samt fritidshem har genomfört trivselenkäter, samtal och observationer. På lågstadiet och mellanstadiet nämns ibland att det är oroligheter på fotbollsplanen och i rinken. Några elever nämner omklädningsrummen och att det kan vara högljutt samt att man saknar draperier. Några elever uttrycker att det är högljutt i korridorerna.

Fritids

Några elever upplever att det är högljutt vid en del situationer och miljöer under fritidsverksamheten som skapar stress och oro. De områden som nämns är korridoren, matsalen och inne i lokalerna.

De kränkningar som förekommit har varit kopplade till enskilda elever och riktade insatser och åtgärder har vidtagits för att kränkningarna ska upphöra.

Förskoleklassen

Några elever i förskoleklassen känner oro att hämta mer mat när ettorna kommer. En del elever tycker att det är högljutt i matsalen. När några få elever känt sig utsatta har det varit under utevistelse.

Åk 1–3

Några elever upplever omklädningsrummet som en otrygg plats (högljutt, ovilja att byta om inför andra). Enligt trygghetsenkäten visade det sig att några elever upplever situationen i korridoren som högljudd och stökig. Det finns även elever som upplever att ljudnivån är hög i klassrummen.

Åk 4-6

I trivselenkäten framkommer det att de flesta eleverna känner sig trygga i skolan. Dock finns det elever som känner sig otrygga vid bussituationen, duschsituationen och i omklädningsrummet.

Analys av resultatet

(analys av orsaker/ risker som kartlagts)

Fritids

Det är många elever som är inskrivna på fritids. Under frukost och mellanmålet har försök gjorts att skapa lugn genom att dela eleverna i olika grupper och komma på olika tider.

Lärarna i fritidshemmet arbetar för att få en lugn matsituation.

I tamburen är det ofta många elever samtidigt och situationen blir då rörig. Det finns behov av att dela och fördela eleverna i än mindre grupper.

Åk F-6

I matsalen blir ljudvolymen hög när flera klasser äter samtidigt och rutinerna behöver ses över i samråd med kockarna i köket. När det gäller korridorer så är det uppenbart att det är många elever som ska ut i korridoren samtidigt och att lokalerna där är trånga och små. Som elev är det en utsatt situation att befinna sig i ett omklädningsrum. En vuxen finns inte alltid på plats där och därför finns det risk för att elever kan känna oro i samband med duschsituationen. Ljudnivån är hög i de klasser där det finns elever i svårigheter/med problematik. Resurser och lokaler begränsar möjligheten att skapa en bättre arbetsmiljö.

6 Åtgärder och aktiviteter

6.1 Främjande aktiviteter på enheten under kommande år

Långsiktiga lösningar som syftar till att stärka det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet. Att förstärka det friska, det som man vet att alla mår bra av.

Främjande aktiviteter finns även under 5:1 Diskriminering

Mål	Aktivitet	Tidsplan	Ansvarig	Uppföljning, Utvärdering (hur, när)
Elever får stöd och extra anpassningar för att nå skolans mål.	Regelbundna inplanerade EHM-träffar med fokus på varje årskurs och enskilda elever i behov.	Fortsatt utan tidsgräns	EHT och lärare	Del C 2023
Att känna trygghet under raster genom att ha något att göra.	Rastaktiviteter	Fortsatt utan tidsgräns	Arbetslagen samt lärare med ansvar för utomhuspedagogik.	Del C 2023
Elever ska känna trygghet i rastsituationen.	Strävan efter att ha en ”social” rastvakt som är mer riktad mot det sociala samspelet under raster för att förebygga och hjälpa till att lösa konflikter. Åk 4–6 strävar efter att ha specifika uppdrag som rastvakt.	Fortsatt utan tidsgräns.	Lärare F-6, kurator samt rektor	Kontinuerligt samt under Del C 2023
All personal ska ha kunskap om elevsituationen i samband med rast.	Regelbundna samtal i arbetslagen/stadievis.	Fortsatt utan tidsgräns.	Arbetslagen	Del C 2023
Få kännedom om elevers upplevelser av skol- och fritidssituation.	Trygghetsenkäter 2 ggr/läsår.	Fortsatt utan tidsgräns.	All personal	Del C 2023

Elever ska vara väl förtrogna med Planen mot kränkande behandling.	Vi använder planen som ett levande dokument under terminens gång.	Fortsatt utan tidsgräns	All personal	Löpande under året samt vid Del C 2023
--	---	-------------------------	--------------	--

6.2 Förebyggande åtgärder på enheten under kommande år

Att identifiera och kartlägga de faktorer som utgör risker för olika former av ohälsa eller hinder i lärandet. Minska konsekvenserna av uppmärksammade riskområden och kan riktas till alla elever men ändå ha ett specifikt fokusområde.

Mål:

- Elever ska kunna känna sig säkra i omklädningsrummet, bland annat i samband med duschsituationen.
- Skapa en lugnare miljö i matsalen.
- Skapa en lugnare miljö för eleverna i klassrummen och korridorerna.

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvarig	Uppföljning, Utvärdering (hur, när)
Elever känner oro i samband med dusch-och omklädningsituationen.	Elever ska kunna känna sig trygga i omklädningsrummet.	Ombyggnation sker under året	Läsåret 22	Kommunen	
Lärare upplever att integrationen ej är fullgod bland eleverna.	En gemensam värdegrund på skolan.	En plan för värdegrundsarbete tas fram.	Läsåret 22–23	Lärare, kurator och rektor	Avstämning del C
Fritids och F-3 Lärare och elever upplever att det är högljutt och stökigt i matsalen.	På skolan råder en lugn och trivsamt miljö.	Rutinerna ses över i samråd med kockarna. Rektor ser över miljön, bord, avskärmningar mm.	Pågående	Grundskolechef, lärare, kockarna, rektor	Avstämning del C 2023 Matråd APT

Fritids F-3 Eleverna upplever att det är högt ljud i korridorerna	Att vi har en lugn miljö i korridorerna	Vi skickar ut elever i omgångar, samt samlar dem på gården istället för innanför dörren.	Pågående	Lärare	Avstämning Del C 2023 APT
1-3 Elever och pedagoger upplever att det är högljutt i klassrummen	På skolan har vi en god studiero.	Lärarna utbildas i handledarskap i klassrummet. Lokaler ses över och anpassas efter behov. Lilla verktyglådan.	Pågående	Lärare och rektor	Trygghetsenkät genomförs höst och vår
Åk 4-6 Det kan bli konflikter vid bollspel.	Det råder harmoni när det spelas bollspel.	Tider för spel delas upp årskursvis.	Pågående	Klasslärare	Löpande

7. Att upptäcka, utreda och dokumentera diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Mål

På skolan ska all personal delta i ett aktivt arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- Kränkingsanmälningar
- Vardagliga samtal med elever
- Trygghetsenkät en gång/termin i skola och på fritidshem
- Samtal med vårdnadshavare
- Observationer
- Samtal i arbetslagen
- Klassråd
- Elevråd/fritidsråd
- Utvecklingssamtal
- Hälsosamtal
- EHM

Personer barn/ elever/ vårdnadshavare kan vända sig till

All personal finns till för våra barn/ elever om de behöver stöd och hjälp.

Ansvariga kontaktpersoner är:

- Kontaktlärare
- EHT-team
- Rektor

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn/ elev kränks av andra barn/ elever.

När personal får kännedom om en händelse anmäls händelsen via KB-process till rektor och huvudman. Rektor startar en utredning. Dokumentationen sker i KB-process vilket tydliggör processen i ärendet där de inblandade får berätta sin upplevelse av händelsen samt vårdnadshavare kontaktas. När utredning är genomförd påbörjas åtgärder och ärendet avslutats först efter uppföljning då kränkt elev uttrycker att händelsen är utredd och ingen kränkning föreligger längre. Huvudman avslutar då ärendet.

Det är all personals ansvar att:

- reflektera över normer och värderingar som personal förmedlar genom sitt förhållningssätt.
- se till att åtgärder vidtas då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling misstänks/ anmäls/ upptäcks.
- bevaka att utredda fall, där jag som personal är berörd, följs upp.

Det är rektorns ansvar att:

- fördela ansvaret för vem som ska utreda händelsen, utredning om kränkande behandling.
- se till att relevanta åtgärder genomförs för att kränkningarna ska upphöra.
- se till att händelsen följs upp och utvärderas.

Bilaga 1

Diskrimineringsgrunder

Kön

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med kön. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett kön.

Med kön avses enligt 1 kap. 5 § diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Transsexuella personer, alltså personer som har ändrat eller kommer att ändra sin juridiska könstillhörighet, skyddas utifrån diskrimineringsgrunden kön.

Några händelser som kan vara exempel på könsdiskriminering, trakasserier som har samband med kön eller sexuella trakasserier:

Maria vill göra sin praktik på en målerifirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]

Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]

Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsöverskridande identitet och uttryck

Lagen säger att barn och elever inte får diskrimineras eller trakasseras i skolan av skäl som har samband med könsöverskridande identitet eller uttryck.

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Skyddet omfattar de barn och elever med en könsidentitet eller uttryck som hela tiden eller periodvis skiljer sig från samhällets könsnormer.

Diskrimineringskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med en nära anhörigs könsidentitet eller uttryck.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller uttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”. Alla människor har könsidentitet och uttryck, inte bara transpersoner. Med könsidentitet eller uttryck menar DO en persons identitet eller uttryck i form av kläder, kroppsspråk, beteende eller annat liknande förhållande med avseende på kön.

Diskrimineringsgrunden könsöverskridande identitet eller uttryck omfattar de flesta transpersoner. Transpersoner är ett paraplybegrepp som används om människor som på olika

sätt inte följer samhällets normer kring könsidentitet eller uttryck. Transpersoner bryter mot tvåkönsnormen och föreställningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor förväntas vara och se ut. De som omfattas av skyddet kan till exempel vara transvestiter, intersexuella (personer som fötts med oklar könstillhörighet) eller inter- och transgenderpersoner (personer som definierar sig bortom kön eller utanför de traditionella könsidentiteterna).

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella. Observera att transsexuella personer omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]

Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]

Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever eller studerande som deltar eller söker till verksamheten oavsett etnisk tillhörighet.

Med etnisk tillhörighet menas enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Diskrimineringsskyddet gäller även när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med nära anhörigs etniska tillhörighet.

Diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodad etnisk tillhörighet ingår också i lagskyddet.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]

Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]

Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning:

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med religion eller annan trosuppfattning. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett religion eller annan trosuppfattning.

Diskrimineringsskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier på grund av en nära anhörigs religionstillhörighet eller trosuppfattning.

Även diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodad religionstillhörighet eller trosuppfattning ingår i lagskyddet.

Enligt regeringens proposition 2002/03:65 "Ett utvidgad skydd mot diskriminering" bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etiska, filosofiska eller politiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. I övrigt definieras inte religion eller annan trosuppfattning i diskrimineringslagen.

Religionsfriheten är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen.

Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]

Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]

Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier av en elev eller ett barn när det har samband med funktionsnedsättning. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom som fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Begränsningen av funktionsförmågan ska till följd av en sjukdom eller skada vara medfödd eller förvärvad. Begränsningen ska därutöver vara varaktig, det vill säga bestå över en längre tid. Begränsningar till följd av en skada eller sjukdom som är av övergående natur omfattas alltså inte.

Exempel på vanliga funktionsnedsättningar är allergier, hörsel- och synskador, Aspergers syndrom, ADHD och dyslexi och olika variationer av rörelsehinder.

Diskrimineringskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med en nära anhörigs funktionsnedsättning.

Graden av en funktionsnedsättning har dock ingen betydelse. Funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre beroende på miljön och situationen.

Även diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodad funktionsnedsättning ingår i lagskyddet.

På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp.
[diskriminering]

Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]

Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!”
[diskriminering och trakasserier]

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med sexuell läggning. Skolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för de barn och elever som deltar eller söker till verksamheten oavsett sexuell läggning.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Diskrimineringskyddet gäller också när ett barn eller en elev utsätts för missgynnanden eller trakasserier som har samband med nära anhörigs sexuella läggning.

Även diskriminering och trakasserier som har samband med felaktigt förmodat sexuell läggning omfattas av lagskyddet.

Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]

Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]

På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Barn och elever får i skolan inte utsättas för diskriminering och trakasserier som har samband med ålder.

Ålder

Med ålder avses enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder om

- särbehandlingen gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola eller specialskolan. En sådan bestämmelse kan vara skollagen eller grundskoleförordningen.
- särbehandlingen har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga. Det gäller till exempel åldersgränserna för tillträde till gymnasium, vuxenutbildning och SFI. När skyddet mot åldersdiskriminering infördes gjorde regeringen en översyn av alla bestämmelser inom utbildningsväsendet. Regeringen hittade inte några bestämmelser som skulle strida mot förbudet.

Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta.

[trakasserier]

Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]